

СТАН ЗДОРОВ'Я ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ У ЗОНІ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНОГО КЛІНІЧНОГО ЦЕНТРУ ЦЕНТРАЛЬНОГО РЕГІОНУ

Мельник І.П.

Військово-медичний клінічний центр Центрального регіону ЗС України

Резюме. *Проведений аналіз психофізичного стану, захворюваності, а також стану здоров'я військовослужбовців строкової служби, військовослужбовців за контрактом, офіцерів та генералів в цілому в Збройних Силах України та в зоні відповідальності Військово-медичного центру Центрального регіону за 2010 рік. Було зроблено порівняльну характеристику таких показників як захворюваність, її структура, стан психофізичної готовності до військової служби та стан здоров'я військовослужбовців в цілому. Стан здоров'я військовослужбовців в зоні відповідальності Військово-медичного клінічного центру Центрального регіону краще, ніж у Збройних Силах України в цілому.*

Ключові слова: *захворюваність, стан здоров'я військовослужбовців, фізичний розвиток.*

Вступ. Сьогодні ми можемо стверджувати, що стан здоров'я військовослужбовців та низька ефективність системи медичного забезпечення Збройних Сил України перестали бути суто медичною проблемою, а набули властивостей одного із факторів, якій у значній мірі знижує боєздатність та боєготовність українського війська та створює соціальну напругу у суспільстві [1].

Аналіз стану здоров'я у військовослужбовців Збройних Сил України засвідчує, що тільки 75 % військовослужбовців строкової служби та військовослужбовців за контрактом відповідають критеріям професійної психофізичної готовності до військової служби. 17,2-20,4 % військовослужбовців строкової служби та військовослужбовців за контрактом практично здорові. 4,6-7,8 % військовослужбовців строкової служби та військовослужбовців за контрактом мають хронічні захворювання та потребують систематичного спостереження. Серед офіцерів та генералів даний показник ще нижчий. Так близько 40 % офіцерів та генералів знаходяться в стані психофізичної готовності до військової служби [2].

Стан фізичного та психофізичного розвитку молодого поповнення та військовослужбовців у цілому є важливим критерієм здоров'я особового складу Збройних Сил України при його цілісній оцінці, що безпосередньо визначає рівень психофізичної готовності до військової служби [4].

Аналіз стану здоров'я офіцерського складу Збройних Сил України засвідчує, що лише 68,2 % офіцерів відносяться до групи здорових та практично здорових. При цьому, кількість офіцерів та генералів, які мають хронічні захворювання, і потребують систематичного медичного спостереження, залежить від віку та строку служби. Так, наприклад, 67 % генералів, 22 % полковників-майорів та 6,4 % капітанів-лейтенантів мають хронічні захворювання і потребують систематичного медичного спостереження [3].

Рівень захворюваності у Збройних Силах України перевищує у 10-20 разів аналогічні показники у арміях країн НАТО та у 2 рази перевищує рівень захворюваності населення України. Так, наприклад, захворюваність військовослужбовців строкової служби складає близько 2204,5 ‰, військовослужбовців за контрактом – 1155,2 ‰, офіцерів та генералів – 1119,1 ‰. При цьому рівень госпіталізації на стаціонарне лікування, яке є найбільш економічно витратним видом лікування, складає близько 60 %, на відміну від більш багатих армій, де цей показник складає 10-15 % [2].

Високий рівень захворюваності військовослужбовців Збройних Сил України, недостатній рівень психофізичної готовності до військової служби особливо серед офіцерського та генеральського складу вимагає сьогодні дієвих організаційних системних заходів щодо збереження та покращення здоров'я військовослужбовців.

Матеріали і методи дослідження. Проведено аналіз стану здоров'я військовослужбовців військових частин, які дислоковані у зоні відповідальності Військово-медичного центру Центрального регіону за 2010 рік. Для оцінки стану здоров'я проводився аналіз психофізичної готовності до військової служби (відсутність психічних та соматичних відхилень у стані здоров'я), аналіз груп здоров'я військовослужбовців, вивчалась структура та рівень захворюваності військовослужбовців строкової служби та військовослужбовців за контрактом, а також офіцерського та генеральського складу.

Результати дослідження та їх обговорення. За результатами поглибленого медичного обстеження 97,7 % військовослужбовців строкової служби Центрального регіону здорові і практично здорові, 2,3 % – потребують систематичного медичного нагляду.

99,5 % військовослужбовців строкової служби мають добрий та середній фізичний розвиток, 0,5 % – недостатній.

За результатами поглибленого медичного обстеження 73 % військовослужбовців за контрактом відносяться до I групи здоров'я, 19,3 % – до II групи здоров'я, 7,7 % – до III групи здоров'я. Тобто близько 73-92,3 % військовослужбовців за контрактом знаходяться в стані психофізичної готовності до військової служби.

За результатами поглибленого медичного обстеження 54,8 % офіцерського складу відносяться до I групи здоров'я, 32,75 % – до II групи здоров'я, 12,5% – до III групи здоров'я. Тобто 54-87,55 % офіцерів знаходяться в стані психофізичної готовності до військової служби.

За даними аналізу медичного звіту медичних закладів, що підпорядковані Військово-медичного клінічного центру Центрального регіону та медичних пунктів військових частин за 2010 рік захворюваність військовослужбовців строкової служби складає близько 1026 ‰, військовослужбовців за контрактом – 878 ‰, офіцерів та генералів – 531,4 ‰.

Серед військовослужбовців строкової служби переважає захворюваність на хвороби органів дихання (10 клас) – 486,6 ‰, друге місце посідає захворюваність на хвороби органів травлення (11 клас) – 169,1 ‰, третє місце посідає захворюваність на хвороби шкіри та підшкірної клітковини (12 клас) – 131,8 ‰.

В структурі основних захворювань військовослужбовців строкової служби, які потребують систематичного медичного спостереження перше місце займають хвороби органів дихання (10 клас) – 48,6 %, друге місце посідають хвороби органів травлення (11 клас) – 16,9 % (виразка шлунку та дванадцятипалої кишки, хронічні гастрити), третє місце посідають хвороби шкіри та підшкірної клітковини (12 клас) – 13,1 %.

Серед офіцерів та військовослужбовців за контрактом переважає захворюваність на хвороби органів дихання (10 клас) – 258,7 ‰ та 447,4 ‰ відповідно, друге місце посідає захворюваність на хвороби органів травлення (11 клас) – 104,2 ‰ та 126,4 ‰ відповідно, третє місце посідає захворюваність на хвороби шкіри та підшкірної клітковини (12 клас) – 37,9 ‰ та 65,2 ‰ відповідно.

За результатами поглибленого медичного обстеження у структурі основних захворювань офіцерів та військовослужбовців за контрактом, які потребують систематичного медичного спостереження на першому місці хвороби органів дихання (10 клас) – 25,8 % та 44,7 % відповідно, друге місце посідають хвороби органів травлення (11 клас) – 10,4 % та 12,6 % відповідно, третє місце – хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини (13 клас) – 3,7 % та 6,5 % відповідно.

Висновки:

1. Стан здоров'я військовослужбовців строкової служби Центрального регіону (97,7 % здорових) дещо кращий, ніж в цілому у Збройних Силах України (95,4 % здорових).

2. Стан здоров'я військовослужбовців за контрактом Центрального регіону (92,3 % здорових) та в цілому у Збройних Силах України (92,2 % здорових) майже однаковий.

3. Стан здоров'я військовослужбовців строкової служби Центрального регіону (87,5 % здорових) кращий ніж в цілому у Збройних Силах України (68,2 % здорових).

4. Захворюваність серед військовослужбовців строкової служби Центрального регіону (1025,5 ‰) нижча ніж в цілому у Збройних Силах України (2204 ‰).

5. Захворюваність серед військовослужбовців за контрактом Центрального регіону (878 ‰) нижча ніж в цілому у Збройних Силах України (1155,2 ‰).

6. Захворюваність серед офіцерів та генералів Центрального регіону (531,4 ‰) нижча ніж в цілому у Збройних Силах України (1119,1 ‰).

7. Висока захворюваність на хвороби органів дихання (в тому числі дитячі інфекційні захворювання) пояснюється насамперед переохолодженням у військовослужбовців строкової служби, несприятливою епідеміологічною обстановкою в холодну пору року в цілому, а також недостатніми профілактичними заходами (недостатнє охоплення особового складу профілактичними щепленнями проти грипу, вітряної віспи, червінки, кору).

8. Високі показники загальної захворюваності також пов'язані з незадовільною роботою медичної служби військової ланки через неукомплектованість посад військовими лікарями (укомплектованість офіцерами

медичної служби військової ланки складає 30%) та недостатнім медичним постачанням (забезпечені на 65-70 %).

Високі показники захворюваності серед особового складу на гострі вірусні захворювання органів дихання, а також стан здоров'я офіцерського та генеральського складу свідчить про незадовільне лікувально-профілактичного забезпечення особового складу та потребу у реформуванні системи управління, кадрового забезпечення та медичного постачання медичної служби військових частин.

Література:

1. П. С. Мельник. Проблеми розвитку системи медичного забезпечення Збройних Сил України та шляхи їх вирішення. Збірник науково-аналітичних матеріалів керівного складу Збройних Сил України за 2007 рік / За ред. В. І. Варуса, А. Г. Голуба., О. В. Рички. – Ірпінь: НДІ ПВМ ЗС України, 2007. С. 10.
2. П. С. Мельник. Проблеми розвитку системи медичного забезпечення Збройних Сил України та шляхи їх вирішення. Збірник науково-аналітичних матеріалів керівного складу Збройних Сил України за 2007 рік / За ред. В. І. Варуса, А. Г. Голуба., О. В. Рички. – Ірпінь: НДІ ПВМ ЗС України, 2007. С. 11-13.
3. М. В. Кудренко. Стан лікувально-профілактичного забезпечення особового складу Збройних Сил України. Збірник науково-аналітичних матеріалів керівного складу Збройних Сил України за 2007 рік / За ред. В. І. Варуса, А. Г. Голуба., О. В. Рички. – Ірпінь: НДІ ПВМ ЗС України, 2007. С. 60-61.
4. Т. А. Бібік. Показники фізичного розвитку військовослужбовців// Військова медицина України.- 2007.- Т. 7, № 3.- С. 19-22.

СОСТОЯНИЕ ЗДОРОВЬЯ ВОЕННОСЛУЖАЩИХ В ЗОНЕ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ВОЕННО-МЕДИЦИНСКОГО КЛИНИЧЕСКОГО ЦЕНТРА ЦЕНТРАЛЬНОГО РЕГИОНА

Мельник И.П.

Резюме. Проведенный анализ психофизического состояния, заболеваемости, а также состояния здоровья военнослужащих срочной службы, военнослужащих по контракту, офицеров и генералов в целом в Вооруженных Силах Украины и в зоне ответственности Военно-медицинского центра Центральном регионе за 2010 год. Было сделано сравнительную характеристику таких показателей как заболеваемость, ее структура, состояние психофизической готовности к военной службе и состояние здоровья военнослужащих в целом. Состояние здоровья военнослужащих в зоне ответственности Военно-медицинского клинического центра Центрального региона лучше, чем в Вооруженных Силах Украины в целом.

Ключевые слова: заболеваемость, состояние здоровья военнослужащих, физическое развитие.

HEALTH TROOPS IN THE AREA OF RESPONSIBILITY MILITARY-MEDICAL CENTRE IN THE CENTRAL REGION

I. Melnik

Summary. The analysis of needs, morbidity, and health of soldiers, of contract, officers and generals in the entire Armed Forces of Ukraine and in the area of responsibility of the Military Medical Center Central region in 2010. It was a comparative description of these indicators as morbidity, its structure, psychophysical state of readiness for military service and health personnel in general. The health personnel in the area of responsibility of the Military Medical Centre in the Central region better than in the Armed Forces of Ukraine as a whole.

Keywords: morbidity, health personnel, and physical development.